

Protokoll fört vid Svenska Missionskyrkans årsmöte 13 juni 2020

Närvarande ledamöter:

Equmeniakyrkans kyrkostyrelse: Susanne Rodmar, ordförande, Johan Adolfsson, Miriam Carlsson, Gunnar Ekström, Kerstin Torkelsson Enlund, Gustav Fransson, Hani Ghattas, Eva-Lena Gustavsson, Torbjörn Jacobsson, Anna Kimming, Malin Lagerlöf, Margareta Larsson, Anneli Liljemark och Andreas Möller.

Svenska Missionskyrkans styrelse: Ulf Hållmarker, Mai-Britt Lundtoft, Claes Jonsson, Pär Lewin Ronnås, generalsekreterare Bertil Svensson, sekreterare Ingrid Eek och ekonomiansvarig Mikaela Grundberg.

Valberedning: Olle Alkholm.

Metodistkyrkans styrelse: Ingmar Ångman, Alf Englund och Sven Holmström

Svenska Baptistsamfundets styrelse: Sören Carlsvärd, Eva-Britt Blomé, Oscar Permvall, Gunvor Sharp och Ann-Marie Thedéen

Equmeniakyrkans kansli: Lasse Svensson och Victoria Gejrot

Sammanträdet genomfördes via zoom.

§ 1. Inledning

Välkommen till Svenska Missionskyrkans 142:a årsmöte 13 juni 2020

Vid det digitala mötet lämnades några övergripande ord av Ulf Hållmarker om Svenska Missionsförbundets/Missionskyrkans mission i Ryssland, Kaukasien och Transkaspien, som nu är en del av Equmeniakyrkans historia och mission. Nedan följer talet i sin helhet.

Bland Rysslands folk

När missionären Wilhelm Sarwe berättar om sin verksamhet ger han ut en bokserie i tre band 1927-29¹. I det första bandet beskriver han sin gärning bland den svenska Uralkolonins öden, missionsarbetet bland basjkirfolket samt i Kaukasien, Transkaspien och södra Ryssland. I det andra bandet skriver han om den första revolutionen 1905 och den stora revolutionen och insatsen han gjorde i Röda korsets tjänst. I det tredje bandet beskriver han situationen för befolkningen i Gammelsvenskby i Ukraina. Sarwe är även omnämnd i John Hultvalls bok "Mission och vision i Orienten"² från 1991. Evangelist Jan Erixon lämnar 2008 en 17-sidig rapport till SMKs styrelse, Rapport om arbete i Ryssland och Ukraina,³ där han tar upp de nya kontakter och arbete som återupptagits i Ryssland. Bertil Widén var redaktör för Equmeniakyrkans bok Mission som förvandlar världen som gavs ut 2014 där det finns ett kapitel om Azerbajdzjan och Ryssland⁴, och som beskriver det aktuella läget.

Missionsskolan – Ural – Järnverkspastor - Basjkirien

Sarwe föddes 1859 i Degerfors, där han nämner om väckelsevågor i vårt land på 1870- och 80-talet som fick sociala konsekvenser och en håg för yttre mission. Degerfors bruk var på uppgång. Gårdssmedens glädje övervann Sarwe och han skriver att livet i Kristus framstod som det högsta goda. Han blev tidigt söndagsskollärare och vid 20 års ålder började han Missionsskolan i Kristinehamn och 1882 avskildes han som missionär för Ural i Ryssland. "Järnverket i Ural hade en svensk koloni, Tirliän, dit blev jag tillfrågade om att bli deras predikant" skriver han. Avskedet från familj och vänner samma år var kännbart. Sex personer lämnade Skeppsbron, passerade Peterburg, åkte hjulångare på Volga till Moskva. Därefter järnväg och nya floder till Ufa på västra sidan om Uralbergen. Häst och vagn 34 mil tog vid den sista biten. Han fick en åkerteg och rätt att hugga ved. Han hystes in hos en familj. Hans trolovade Emma som utbildat sig vid Elsa Borgs bibelkvinnohem på Vita bergen i Söder i Stockholm fick följa en smidesmästare, som dock lämnade henne i Petersburg. SMFs ledare dr EJ Ekman förslog då att

¹ Bland Rysslands folk. Wilhelm Sarwe. Svenska Missionsförbundets förlag, tre band 1927, 1928 och 1929.

² Mission och vision i Orienten. Svenska Missionsförbundets mission i Transkaukasien-Persien 1882-1921. Verbum 1991.

³ Översiktlig rapport för arbete i Ryssland och Ukraina 1991-2007. 17 sidor till Kyrkostyrelsen i Svenska Missionskyrkan. Jan Erixon, maj 2008. Opublicerad.

⁴ Mission som förvandlar världen. Berättelser om liv och tro. Redaktör Bertil Widén. Redaktionsgrupp Ulrika Morazán, Bertil Svensson och Gerard Willemsen. Votum 2014. Sid 16 Azerbajdzjan och sid 100 Ryssland.

Sarwe skulle möte henne i Petersburg och ordna en vigsel då det fanns en finsk prost där. Sedan blev det en strapatsrik färd på flod och med häst med bl a inköp till nya hemmet. Det svenska jernet blev beryttat och en del svenskar blev bofasta och rysktalande i området, som flest var de med barn ca 100 personer.

Men kolonin tunnade ur och Sarwe kunde inte bli kvar. En annan missionär Wilhelm Tenggren öppnade mission bland basjkirerna i byn Taschbolátova 5 mil bort, men de milen reste många av svenskarna för att delta vid möten. Vid bruken bodde även många tyskar, så Sarwe fick lära deras språk också. Folkgrupper som kosacker och kirgiser fick besök i byarna. Somliga bor i tält sommar som vinter. Genom Brittiska Bibelsällskapet fanns tillgång till Nya Testamentet. Sarwe betonar att han höll sig till vittnesbördet om frälsning genom Kristus och förde ingen propaganda mot ortodoxa kyrkan. Många hade helgonbilder i sina hem som de visade respekt för. Sarwe beskriver sedvänjor och folklivet och historien för de folk som han möter i området. I grunden fanns det dock en avoghet mot all mission. Det blev vad han kallar ett försök med hantverksmission. För sina kontakter företog han en 100 mila resa på vintern som tog 10 dagar. Han fick lov att ha revolver med sig pga de faror som fanns utöver de löss och kackelackor som fanns i husen. För att rusta sig för handelsmissionen fick Sarwe lära sig om bläck- och tvål-tillverkning vid en hemresa till Sverige 1888, då han även fick gå en "samaritkurs".

Missionsstation i Taschbolátov – handelsmission - hungeråren

Efter hand byggdes en missionsstation i Taschbolátov. De fick köpa byggmaterial, förhandla sig till en tomt och en yta för odling. De fick försörja sig på egen hand. Försäljningen gick skapligt så länge svenskarna vid bruken fanns som kunder.

Basjkirerna hade särskilt på 1300-talet blivit muslimer, den "sunnitiska sekten". De hade "patriarkaliska" familjeförhållanden även om månggiften inte praktiserades särskilt ofta. Hungeråren 1891-94 var mycket plågsamma för alla med svält och umbäranden. Mot slutet förkom också mängder av gräshoppor. Det fanns en "andlig" gemenskap och många beröringspunkter med invånarna. Men det kunde ta många år innan en basjkir låter döpa sig. Hans vänskap med molla Sjagej, som han givit ett arabiskt Nya Testamente var tydlig när han grät vid avskedet. Det var mycket svårt för svenskarna att befinna sig i nöden och inte ha några möjligheter att hjälpa. Sarwe skriver att han vid 33 års ålder inte hade blivit nedbruten berodde på att man i alla växlingar har rätt att vara glad i det goda. Han citerar Salomo; gråta har sin tid, le har sin tid. 1896 fick de göra uppbrott, han blev kallad av missionsledningen att flytta över för arbete i Kaukasien. "Mitt inre var i uppror, och djup ropade till djup" när han skulle skiljas från Ural.

Kaukasien

Åsynen av Kaukasiens vitskimrande bergskedja möter via tågfenstret. "Militärvägen" i bergen och i tunnlar leder sedan Elbrus 5 660 möh och i söder Ararat med sina 5 200 möh nära gränsen till Persien (Iran). Strider har förekommit här i över tusen år mellan islam, kristendom och hedendom. Armenier och georgier har en kristen tradition sedan 300-talet. Kristi lära kom via de judar som bodde i dessa områden på Jesu tid, redan år 70 förföljdes kristna här. För att få skydd närmade de sig Ryssland. Men på 1800-talet blev Kaukasien en förvisningsort för kristna grupper. Ortodox invandring befrämjades och på tidigt 1800-tal påbörjades protestantisk mission från Skottland och Tyskland. Den evangeliska rörelsen stöddes av SMF med missionärer 1882. Vid Sarwes ankomst 1896 fanns fyra svenska missionärer. Vid den tiden pågick hjälparbete bland armeniska flyktingar från Turkiet. Dessa år föröddes 3 300 byar och 30 000 armenier dödades, 100 000 blev hemlösa. Över 500 kyrkor förstördes.

I en missionssal hölls armeniska och tyska möten. Mission upptogs bland jeziderna, som bodde i ett 60-tal byar. Förutom att beskriva arbetet och kontakter berättar Sarwe om besök till berget Ararat och staden Erden och det aktiva klostret Etjmiadsin. Han besöker förföljda kristna (stundister, sektanter) och uppmuntrar dem i deras trängda situation. Sarwe kom själv att anklagas av polisen.

Den forna huvudstaden Ani i Armenien hade sin storhetstid på 900-talet med en stor mängd kyrkor (staden med de 1001 kyrkorna). Staden ödelades av Djingi-chans militär 1239. I dag är staden en kvarleva från det oroliga Kaukasiens forntid. Sarwe konstaterar att Anis förfall är ett tecken på en sanning som han citerar; "Det rike som söndrar sig inom sig självt, kan inte bli bestående".

Kaspiska havets västra strand och Sidenvägen österut

Naftastaden Baku grundades på 800-talet. Jordoljan Nafta har skapat rikedomar, där svenska intressen genom bröderna Nobel varit banbrytande. Här mötte Sarwe en öppenhet i tyska kyrkan där tyska och ryska möten hölls, ibland också med svenskar. Här mötte han också en livaktig församling med namnet Volgabrodererna. Staden var fylld med möten och gudstjänster på olika språk. I staden Schuscha verkade den trogna missionsarbetaren Elin Sundvall i många år för SMF. De evangeliska armenierna visade stor medkänsla med de förvisade och förföljda ryssar som fanns här.

I området öster om Kaspiska havet, Transkaspien gick vägarna i gamla tider vidare mot Samarkand och Kina. SMF hade ambition att bistå med missionsstationer längs denna väg. Klimatet var varmt och torrt och hela tiden beroende av bevattning. Efter denna väg finns spår efter den Nestorianska kyrkans väg till Kina. Den nestorianska stenen restes i Kina 781. Den gamla staden Merv efter Sidenvägen hade nestoriansk mission från 500-talet, med rester fram till 1300-talet. Mongulfursten dödade då 1,3 miljoner kristna, en markant martyrhistoria. En annan stad som råkade illa ut är Bochara. Nu belägen i Uzbekistan. I dessa städer mötte Sarwe miljöer och utsatta människor och kunde stödja grupper av kristna och missionärer som spred bibelordet i den muslimska miljön. Han beskriver i sin bok också några kristna "profiler" som verkat i dessa områden.

W Sarwes bidrag till Psalmer och sånger

*Säll är den själ som i Herren⁵
Säll är den själ som i hoppet
Väntar sin Herre var dag,
Vandrar i tro och i kärlek,
Nöjd med sin Herres behag.
Kristi dag med ljus och hopp
Skall för evigt skönt gå opp.
Livets alla gåtor då
skall till slut förklaring få.*

Efter de inledande orden bad Bertil Svensson en bön för de tre årsmötena och Equmeniakyrkans arbete och den internationella missionen över vår värld och för de närstående till förre yttre missionens sekreterare inom Svenska Missionsförbundet, Gösta Stenström, som avled dagen innan årsmötet.

§ 2. Val av presidium

Årsmötet beslutade på valberedningens förslag
att utse Susanne Rodmar till ordförande och Ingrid Eek till sekreterare.

§ 3. Val av justeringspersoner

Årsmötet beslutade
att välja Susanne Rodmar och Gunnar Ekström till att justera årsmötets protokoll.

§ 4. Fastställande av föredragningslista

Tillägg till föredragningslistan:
Årsmötet stadgeenligt utlyst,
Samverkansgrupp för arkivet.

Årsmötet beslutade
att mötet är stadgeenligt utlyst,
att det tillkommer en punkt, § 18, Samverkansgrupp för arkivet,
att för övrigt fastställa föredragningslistan i enlighet med utsänt förslag.

---

⁵ Psalmer och sånger, Verbum 1986. 637:1-3 Text och musik 1913, W Sarwe

§ 5. Årsberättelse och årsredovisning för verksamhetsåret 2018-09-01 – 2019-08-31

Årsberättelsen och årsredovisningen för verksamhetsåret 2019-09-01—2019-08-31 presenterades kortfattat av Ulf Hållmarker, sidorna 3-7, och innehåller följande rubriker:

Styrelsen

Vid årsskiftet 2018 fanns 1 658 kyrkoavgiftsgivare registrerade för SMK. Januari 2019 1 614 och januari 2020 1 520 kyrkoavgiftsgivare.

Missionskyrkans arkiv

Information angående Equmeniakyrkans arkiv

Systerkyrkornas utvecklingsfond

IME och förberedelse för nerläggning av sjukvårdsdepån i Olsfors och samarbete med Human Bridge

Antalet missionsförsamlingar 2019

Samarbeten och huvudmannaskap

- Stiftelsen Frikyrkliga studenthemmet, Lund
- Waldenströmska studenthemmet, Uppsala
- SKY:s stipendiefond
- Stiftelsen C E Wikströms minne – som nu under våren har överförts till Equmeniakyrkan
- Stiftelserna FACE i Ecuador och ASUdh i Kongo-Brazzaville

Personal.

Mikaela Grundberg föredrog årsredovisningen, sidorna 11-21 i årsmöteshandlingen.

§ 6. Revisorernas berättelse

Revisionsberättelsen presenterades kortfattat av Mikaela Grundberg, se sidan 22-23 i årsmöteshandlingen.

§ 7. Godkännande av årsberättelsen och årsredovisningen med resultat- och balansräkning för verksamhetsåret 2018-09-01—2019-08-31

Årsmötet beslutade

- att godkänna årsberättelsen och årsredovisningen,
- att fastställa resultat- och balansräkningen,
- att fastställa bokslutsdispositioner enligt förslag.

§ 8. Frågan om ansvarsfrihet

Årsmötet beslutade enligt revisorns förslag

- att bevilja ansvarsfrihet för Missionskyrkans styrelse och generalsekreteraren för verksamhetsåret 2018-09-01—2019-08-31.

§ 9. Eventuella frågor inkomna från församlingar

Inga frågor hade inkommit från Missionskyrkans församlingar.

§ 10. Val av ledamöter till Missionskyrkans styrelse

Vald för två år vid föregående årsmöte är Ulf Hållmarker, Orsa.

Valberedningen föreslår årsmötet att välja om Mai-Britt Lundtoft, Claes Jonsson och Pär Lewin Ronnås och till ny ledamot föreslås Eva-Lena Gustavsson från Equmeniakyrkans styrelse.

Årsmötet beslutade

- att välja Mai-Britt Lundtoft, Claes Jonsson, Pär Lewin Ronnås och Eva-Lena Gustavsson till ledamöter av Missionskyrkans styrelse för en period av två år.

§ 11. Förändring av verksamhetsår till kalenderår

Vid diskussioner med kyrkoledaren, Equmeniakyrkans presidium och representanter för bildarkyrkorna har förslag uppkommit på att harmonisera Svenska Missionskyrkans verksamhetsår till det som gäller

för Equmeniakyrkan och övriga bildarsamfund. Stadgarna ger möjlighet för årsmötet genom ett beslut att ändra verksamhetsår.

Årsmötet beslutade

att innevarande verksamhetsår 31 augusti 2019 – 1 september 2020 förlängs till 31 december 2020. Det därefter följande verksamhetsåret omfattar 1 januari 2021 – 31 december 2021. Fr o m 2021 utgör alltså verksamhetsåren kalenderår.

§ 12. Val av missionsföreståndare i Svenska Missionskyrkan

Vid diskussioner med kyrkoledaren, Equmeniakyrkans presidium och representanter för bildarkyrkorna har förslag uppkommit att utse missionsföreståndaren **vid varje** årsmöte.

Årsmötet beslutade

att till missionsföreståndare för Svenska Missionsförbundet förlänga förordnandet för pastor och missionär Bertil Svensson till och med årsmötet 2021.

§ 13. Fastställande av verksamhetsplan 2021-01-01--2021-12-31

Ulf Hållmarker och Bertil Svensson kommenterade kort verksamhetsplan och budget, sidorna 8-10, i årsmöteshandlingarna.

Verksamhetsplanen innehåller följande rubriker;

- *Svenska Missionskyrkans arkiv*
TAM-arkiv är inte längre involverat i fotoprojektet för scanning av bildarkivet, men fotona förvaras alljämt där.
- *Finans- och fastighetsförvaltning*
- *IME, Kimpese (Kongo Kinshasa)*
- *Huvudmannaskap*

Årsmötet beslutade

att fastställa verksamhetsplanen för verksamhetsåret 2021.

§ 14. Reviderad budget Svenska Missionskyrkan 2019-09-01—2020-12-31

(Belopp i tkr)

Intäkter	Belopp		
Intäkter	0		
Totala intäkter	0		
Kostnader	Belopp		
Administration och sekretariat	50	150	200
Arkiv	400	1600	2000
Ekonomi	0	200	200
Styrelsen	0	50	50
Avvecklingskostnader	0	100	100
Stöd till IME	400	400	800
Totala kostnader	850	2500	3350
Resultat			3350
Ur avvecklingskostnader SMK			-3350
Kvarstående belopp	0		0
Budget 2021-01-01—2021-12-31			
Intäkter	Belopp		
Intäkter	0		

Totala intäkter 0

Kostnader	Belopp
Administration och sekretariat	150
Arkiv	1600
Ekonomi	200
Styrelsen	50
Avvecklingskostnader	100
Stöd till IME	600
Totala kostnader	2 700
Resultat	2 700
Ur avvecklingskostnader SMK	-2 700
Kvarstående belopp	0

Årsmötet beslutade

att fastställa reviderad budget för 2019 - 2020 och budget för 2021.

§ 15. Val av revisor och revisorssuppleant

Årsmötet beslutade på valberedningens förslag

att till revisor för ett år utse Lennart Schönning,

att till revisorssuppleant för ett år utse Matts Samuelsson.

§ 16. Val av ordförande för styrelsen och valberedning

Claes Jonsson föreslog årsmötet på styrelsens uppdrag att Ulf Hållmarker utses till ordförande för Svenska Missionskyrkans styrelse.

Årsmötet beslutade

att utse Ulf Hållmarker till ordförande för Svenska Missionskyrkans styrelse för ett år,

att utse Olle Alkholm till valberedning för Svenska Missionskyrkan.

§ 17. Information till församlingarna om årsmötet

Årsmötet beslutade

att Bertil Svensson lägger ut protokollet på hemsidan med en hälsning från årsmötet.

§ 18 Samverkansgrupp för arkivet

Bildarsamfundens ordförande, kyrkostyrelsens ordförande och vice ordförande och kyrkoledaren föreslår att en samverkansgrupp för arkivet bildas. Motivet är att öka kunskapen om den nuvarande processen av arkivet från de tre bildarkyrkornas sida och hur det framtida arkivet i Equmeniakyrkan på lämpligt sätt ska hantera och ta över bildarsamfundens arkiv.

Under dagens årsmöten har bildarkyrkornas verksamhetsplaner antagits, där arkiven har en framträdande plats.

Behovet av en beredningsgrupp för att förbereda samverkansgruppens arbete lyftes fram.

Årsmötet beslutade

att be bildarkyrkornas styrelser bereda de frågor som de anser är viktiga att behandla i en kommande samverkansgrupp för arkivet,

att en samverkansgrupp tillsätts under hösten 2020 med representanter från Equmeniakyrkans och bildarsamfundens styrelser samt från Equmeniakyrkans kansli.
Samverkansgruppens uppdrag tydliggörs gemensamt.

§ 19. Avslutning

Ordförande tackade samtliga för deltagande och förklarade årsmötet för avslutat.

Vid protokollet:

Ingrid Eek
Sekreterare

Justerat:

Susanne Rodmar
Ordförande

Gunnar Ekström
Justerare